

SKUPŠTINA CRNE GORE
ODBOR ZA POLITIČKI SISTEM,
PRAVOSUĐE I UPRAVU
Broj: 00-72/19-4/
EPA 676 XXVI
Podgorica, 5. jun 2019. godine

SKUPŠTINI CRNE GORE

Na osnovu čl. 69 i 162 Poslovnika Skupštine Crne Gore, Odbor za politički sistem, pravosuđe i upravu Skupštine Crne Gore, sa 73. i 76 sjednice, održanih 14. maja i 5. juna 2019. godine, podnosi

IZVJEŠTAJ O RAZMATRANJU GODIŠNJEG IZVJEŠTAJA O RADU SUDSKOG SAVJETA I UKUPNOM STANJU U SUDSTVU ZA 2018. GODINU SA PREDLOGOM ZAKLJUČAKA

Odbor za politički sistem, pravosuđe i upravu Skupštine Crne Gore, kao matični odbor, na 73. sjednici, održanoj 14. maja 2019. godine razmotrio je Godišnji izvještaj o radu Sudskog savjeta i ukupnom stanju u sudstvu za 2018. godinu, koji je Skupštini Crne Gore dostavio Sudski savjet.

**Odbor se, na osnovu razmotrenog Izvještaja, informisao o sljedećem:
Crnogorski sudovi su izvještajnu godinu počeli sa 40.781 predmetom, od čega je:**

- primljeno 98.786 predmeta;
- završeno 97.696 predmeta,
- a ostao neriješen 38.971 predmet ili 28,52%.

Priliv predmeta je bio manji u odnosu na prethodnu godinu za 2,81 %, a broj riješenih predmeta veći u odnosu na prethodnu godinu za 6,89%. Prosječni mjesečni priliv po sudiji iznosio je 33,33 predmeta godišnje, od čega je završeno 395,53, a broj nezavršenih predmeta po sudiji je 157,78 na godišnjem nivou.

Kvalitet rada sudova je zadržan na zadovoljavajućem nivou, pa je 75,33% odluka potvrđeno, 16,21% od svih odluka po žalbama je ukinuto, dok je 4,24% djelimično potvrđeno/preinačeno/ukinuto.

Odluke su rađene u zakonskom roku, tj. samo 0,6% odluka je urađeno van zakonskog roka. Tako je u 56,46% predmeta riješeno do tri mjeseca, 14,71 % do 6 mjeseci, 8,05% do 9 mjeseci, 8,72% do godinu, dok je u 12,06% predmeta postupak trajao duže od godinu.

Kada je u pitanju kaznena politika, od ukupnog broja donijetih presuda, uslovna osuda je izrečena u 1.380 predmeta (41,32%), 164 lica su osuđena na novčanu kaznu (4,91%), a 967 lica na kaznu zatvora (28,95%). Ukupno su izrečene

222 kazne rada u javnom interesu, što predstavlja 6,65% od ukupnog broja izrečenih kazni.

Što se tiče pravnih sredstava za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku, u izvještajnom periodu je bilo ukupno u radu 69 tužbi za pravično zadovoljenje, od kojih je 63 riješeno. Ukupan broj podnijetih kontrolnih zahtjeva tokom 2018. godine iznosio je 346, od kojih je riješeno 336, dok je neriješenih ostalo 10. Po okončanim postupcima iniciranim tužbama za pravično zadovoljenje, u kojima je utvrđena povreda prava na suđenje u razumnom roku, na ime naknade nematerijalne štete dosuđeno je ukupno 41.500,00 €.

Zbirna stopa ažurnosti na nivou crnogorskog sudstva, u 2018. godini, iznosila je 98,90%, a **stopa efikasnosti** 84,22%. To se iskazuje na sljedeći način: osnovni sudovi - 98,21%; viši sudovi - 98,59%; Privredni sud Crne Gore - 98,15%; Apelacioni sud Crne Gore - 120,95%; Upravni sud Crne Gore -103,69% i Vrhovni sud Crne Gore - 95,31%.

Tokom 2018. godine, **osnovni sudovi** su primili ukupno 59.738. predmeta, a ukupno su u radu imali 84.469 predmeta. Prosječan mjesečni priliv po sudiji iznosio je 38 predmeta. Riješen je ukupno 58.671 predmet, dok je na kraju izvještajnog perioda ostalo neriješenih 22.925 predmeta. Priliv parničnih predmeta je smanjen za 3,51% u odnosu na 2017. godinu, dok je broj krivičnih predmeta za 18 predmeta manji u odnosu na 2017. godinu.

Viši sud u Podgorici je izvještajnu godinu počeo sa 2.867 predmeta. Primio je 11.859, ukupno u radu imao 14.726 predmeta, riješio 11.871 predmet, a ostalo je neriješeno 2.848. U radu Specijalizovanog odjeljenja pri Višem sudu u Podgorici, koji sudi predmete organizovanog kriminala, korupcije i ratnih zločina, ukupno je u radu bilo 84 predmeta, riješena su 32 predmeta, ostalo neriješeno 52, odnosno 61,90%.

Viši sud u Bijelom Polju je tokom 2018. godine primio ukupno 4.199 predmeta, riješio 3.961 (uključujući i predmete iz ranijih godina), dok je na kraju godine ostalo neriješeno 533 predmeta.

Privredni sud je završio 95,89% predmeta u odnosu na priliv, a u odnosu na ukupni broj predmeta u radu ostalo je neriješeno 22,81%. Od 994 predmeta stečaja, riješeno je 692, dok je od parničnih predmeta ostalo neriješeno 34,78%. Od odluka koje su preispitane po žalbi, ukinuto je 28,33%.

Upravni sud je imao priliv od 9.196 predmeta, što u odnosu na prethodnu godinu čini smanjenje od 39,50% ili 3.632 predmeta manje. Veći je broj riješenih predmeta, ukupno 9.535, što je 49,60 % u poređenju sa ukupnim prilivom. Stopa ažurnosti ovog suda je 96,44% . Potvrđeno je 96,86% odluka, a ukinuto je 3,05% odluka.

Apelacioni sud je imao ukupno 2538 predmeta u radu, od kojih je 90,31% riješenih, odnosno 9,69% neriješenih u odnosu na ukupan broj predmeta u radu. Kvalitet odlučivanja je iskazan kroz 81,00% potvrđenih i 11,00% ukinutih odluka.

Vrhovni sud je u 2018. godini primio ukupno 7572 predmeta, odnosno imao je u radu ukupno 8.013 predmeta, uključujući neriješene predmete iz prethodne godine. U odnosu na ukupan priliv, riješeno je 7.217 predmeta ili 90,07%, dok je ostalo

nezavršenih 796 predmeta ili 9,93% u odnosu na ukupan broj predmeta u radu. **Kancelariji za pritužbe pri Vrhovnom sudu** Crne Gore, podnijeto je 277 predstavlki, od kojih se 143 predmeta odnosi na pritužbe na rad sudova i sudija, 90 na urgencije, dok su 44 predmeta zavedeni kao molbe.

U izvještajnoj godini, **na ime troškova angažovanja advokata u postupku pružanja besplatne pravne pomoći, pred svim sudovima**, utrošeno je ukupno 163.970,15€. Takođe, sudovi su u 2018. godini naplatili ukupno 703.524,87 € novčanih kazni i troškova postupka, dok su ukupne sudske takse naplaćene u iznosu od 1.315.146,07 €.

Sudovi za prekršaje su u 2018. godini imali ukupno u radu 108.697 predmeta, što je za 3,30% više nego u 2017. godini. Izvještajnu godinu su počeli sa 35.963 predmeta prenijetih iz 2017. godine, dok su u 2018. godini primili 72.734 nova predmeta, što je više za 16.59% u odnosu na 2017. godinu. Na kraju godine bilo je riješeno 65.793 predmeta ili 60,53%, od kojih je 139 predmeta ili 0,13% bilo administrativno vraćeno; 5.023 predmeta ili 4,62% ustupljeno, dok je ostalo neriješeno 37.742 ili 34,72% predmeta.

Prosječan mjesečni priliv predmeta po sudiji iznosio je 106,33 predmeta, od čega je na godišnjem nivou, u prosjeku, riješeno 1.154,26 predmeta, dok je u godišnjem prosjeku ostalo neriješeno 662,14 predmeta po sudiji. Stopa ažurnosti na nivou svih sudova za prekršaje iznosila je 90,45%.

Viši sud za prekršaje Crne Gore je imao ukupno u radu 2.136 predmeta. Na kraju godine riješio je 2.093 predmeta ili 97,99%, dok su 43 predmeta ili 2,01% administrativno vraćeni prvostepenim sudovima. Navedeni predmeti riješeni su na način što je: u 27 predmeta žalba odbačena; u 1.478 predmeta potvrđeno prvostepeno rješenje; u 273 predmeta ukinuto prvostepeno rješenje; u 269 predmeta preinačeno prvostepeno rješenje, a 46 predmeta je riješeno na drugi način.

Sudski savjet je tokom 2018. godine održao 13 sjednica, od čega 6 u novom sazivu, uključujući i konstitutivnu.

Najznačajnija dokumenta usvojena u izvještajnom periodu, između ostalog, su: Plan slobodnih sudijskih mjesta za 2018. i 2019. godinu i Akcioni plan za sprovođenje Strategije za odnose s javnošću i informisanje za period od 2018. do 2020. godine.

Sudski savjet je u 2018. godini objavio dva interna oglasa za dobrovoljno, trajno raspoređivanje sudije iz jednog u drugi sud. Objavljeni interni oglasi su se odnosili na popunjavanje: jednog sudijskog mjesta u Privrednom sudu Crne Gore; tri sudijska mjesta u Upravnom sudu Crne Gore; jednog sudijskog mjesta u Osnovnom sudu u Nikšiću.

Takođe, Sudski savjet je objavio i četiri javna oglasa za izbor sudija i to: tri sudije Višeg suda u Bijelom Polju i Višeg suda u Podgorici; jednog sudije Osnovnog suda u Herceg Novom; jednog sudije Suda za prekršaje u Budvi; deset kandidata za sudije osnovnih sudova, koji na osnovu primjene novih zakonskih rješenja, pohađaju dalju obuku u Centru za edukaciju u sudstvu i Državnom tužilaštvu, u trajanju od 9 odnosno 18 mjeseci.

Na osnovu odluke Savjeta o redovnom ocjenjivanju sudija u 2018. godini, **sproveden je postupak ocjenjivanja 41 sudije osnovnih sudova, koji imaju od 5**

do 10 godina sudijskog staža, za period rada od 1. 1. 2015. do 31. 12. 2017, a deset sudija je ocjenjivano u svrhu napredovanja.

U oblasti usavršavanja znanja, vještina i efikasnosti rada zaposlenih, **tokom 2018. godine zaposleni u Sekretarijatu pohađali su ukupno 19 obuka.**

Savjet je u izvještajnom periodu donio Odluku o upućivanju jednog sudije Osnovnog suda u Herceg Novom na rad u Registrar Evropskog suda za ljudska prava (ESLJP) u Strazburu na period od dvije godine, počev od 1.09. 2018. godine.

Savjet je, tokom 2018. godine, donio pet odluka o prestanku sudijske funkcije, od kojih dvije na lični zahtjev, jednu usljed ispunjenja uslova na starosnu penziju, i dvije usljed smrti.

U izvještajnom periodu, nije bilo prijedloga za utvrđivanje disciplinske odgovornosti sudije, po kome bi postupao disciplinski tužilac.

Komisiji za Etički kodeks sudija, tokom 2018. godine, je podnijeto 15 inicijativa za utvrđivanje povrede Etičkog kodeksa sudija. Nakon sprovedenih postupaka, Komisija je u jednoj inicijativi utvrdila povredu, dok je u 14 inicijativa utvrđeno da sudija nije počinio povredu Etičkog kodeksa. U jednom postupku Komisija je usvojila mišljenje, shodno smjernicama koje su u decembru 2018. godine zajednički pripremile i donijele Komisija za Etički kodeks sudija i Komisija za Etički kodeks državnih tužilaca, uz ekspertsku podršku Savjeta Evrope kroz projekat „Odgovornost u pravosudnom sistemu“.

U toku 2018. godine, Sudskom savjetu su podnijete 144 pritužbe, što je za 9 pritužbi više u odnosu na 2017. godinu, odnosno 6,25 %. Nakon razmatranja na sjednicama Savjeta, u 87 predmeta zauzet je stav, dok je u preostalih 57 pritužbi postupak još u toku. Najveći broj pritužbi, ukupno 103, odnosio se na rad/postupanje osnovnih sudova; 24 pritužbe su bile na rad viših sudova; 10 na rad Privrednog suda Crne Gore; šest na rad sudova za prekršaje; šest na rad Vrhovnog suda; tri na rad Upravnog suda i jedna na rad Apelacionog suda Crne Gore, dok su se pojedine pritužbe odnosile istovremeno na rad više sudova ili sudstva u cjelini.

Povodom razmatranja Godišnjeg izvještaja o radu Sudskog savjeta i ukupnom stanju u sudstvu za 2018. godinu, Odbor je na 76. sjednici, održanoj 5. juna 2019. godine, većinom glasova, odlučio da predloži Skupštini na usvajanje sljedeći

PREDLOG ZAKLJUČAKA:

1. Potrebno je i dalje unapredjivati i jačati nezavisnost i profesionalizam sudija u vršenju sudijske funkcije, takodje je potrebno putem efikasnog sprovođenja sistema za izbor, ocjenjivanja rada i napredovanja u radu, ostvarivati punu odgovornost sudija u donošenju sudskih odluka najvećeg mogućeg kvaliteta.
2. Uložiti dodatni napor u procesu ujednačavanja sudske prakse, radi jačanja pravne sigurnosti kao najvažnijeg aspekta vladavine prava, sprovođiti jačanje odgovornosti pravosuđa putem građenja bilansa ostvarenih rezultata u sprovođenju etičkog kodeksa i novih disciplinskih sistema za sudije.

3. Potrebno je učiniti dodatni napor na unapređivanju i primjeni alternativnih načina rješavanja sporova, kao i promovisanju sudskog poravnania, od strane sudija. U tom cilju potrebno bi bilo i izvršiti analizu kaznene politike iz djelokruga najtežih krivičnih djela naročito krivičnih djela učinjenih na štetu maloljetnih lica i utvrditi da li izrečene kazne odgovaraju težini učinjene protivpravne radnje i da li kaznena politika postiže svrhu kažnjavanja.
4. Nastaviti sa promovisanjem transparentnosti rada sudova u cilju jačanja povjerenja građana u pravosudne institucije, te u tom pravcu dodatno poraditi na poboljšanju PRIS sistema kako bi se obezbijedio i sistem praćenja dužine trajanja sudskih postupaka, uključujući i objavljivanje ocjena o unapređenjima i imenovanjima, disciplinskim postupcima.
5. Nastaviti sa kontinuiranom edukacijom sudija i jačanjem kapaciteta sudske administracije, naročito o praksi Evropskog suda za ljudska prava i pravu Evropske unije, a sve u cilju ujednačavanja i usklađivanja nacionalne sudske prakse sa evropskom.
6. Potrebno je u saradnji sa nadležnim institucijama dodatno unaprijediti materijalni položaj nosilaca sudske vlasti i sudske administracije.

Za izvjestioca Odbora na sjednici Skupštine određen je poslanik Željko Aprcović, predsjednik Odbora.

Predsjedni
k Odbora
Željko Aprcović